

Maria Roosen in Roberto Polo Gallery en in Park Tilburg

ONTMOETING EN CONTRASTEN

De kleurrijke glazen sculpturen van Maria Roosen waren in België geregeld te zien in groepstentoonstellingen – de laatste keer in Middle Gate (2013) –, maar een vaste galerie had ze hier tot op heden niet. Met een eerste tentoonstelling bij Roberto Polo in Brussel komt daar nu verandering in.

Anne-Marie POELS

De tentoonstelling geeft een overzicht van werk dat Maria Roosen (*1957, Oisterwijk) maakte van 1988 tot nu, met naast een aantal heel recente werken ook ouder werk. De eerste keren dat Roosen werkte met glas – het medium waarmee ze in de eerste plaats naam maakte – smolt ze glasplaten. Toen ze eenmaal glas begon te blazen – wat ze overigens doet samen met glasblazers, meestal in Tsjechië – merkte ze al snel dat daaruit automatisch bolvormen voortkwamen. Die vorm loopt dan ook als een rode draad doorheen haar oeuvre en komt bijvoorbeeld terug in

‘Ik aquareleer vaak om in glas te kunnen denken. Mensen die tekenen beginnen altijd van buitenaf, met de contouren. Maar met een aquarel begin je van binnenuit. Je zet een massa neer en van binnenuit laat je de vorm ontstaan. Zo is dat bij glas blazen ook’

de bolbuikige kannen die ze al jaren maakt: rozig of diep wijnrood, met borsten erop, een tong die eruit steekt of een trosje piemels (‘Lullenvaas’, 2009) of als ankers voor een tent (‘Tent’, 1998-2015). Speciaal voor deze tentoonstelling creëerde ze een nieuwe reeks, ‘Jug Family’ (2015), met vleeskleurig roze kannen waarop ze een tekening maakte met druppels glas.

De bolvorm komt ook terug in de rode en zwarte bessen (‘Berries’ en ‘Blackberries’, allebei uit 2015) die sterk uitvergroot in trossen samenhangen en waar ook het ‘fruit’ in de titel van de tentoonstelling heel letterlijk naar verwijst. De natuur is sowieso een inspiratiebron voor Roosen. “Mijn werk ontstaat altijd uit een soort groei-kracht en daarbij is de natuur heel inspirerend, om te kijken hoe dingen groeien.”

In de publicatie bij de tentoonstelling bezingt ze de schoonheid van de natuur middels een prachtige parabel ‘De rijke bramenplukker’ van Godfried Bomans. Dat gaat over een bramenplukker die zichzelf alleen op de wereld waant, maar gelukkig is met de enorme rijkdom van de

natuur rondom hem. Op een dag krijgt hij bezoek van een reiziger en van een hele dorpsgemeenschap in diens kielzog – zij blijken die pracht helemaal niet te zien.

BORSTEN EN PIEMELS

“Het verhaal van Bomans is heel ouderwets: als de reiziger aankomt vraagt de bramenplukker ‘mag ik u betasten’ en voelt hij aan diens hoofd. Ik heb er dingen aan toegevoegd, ik laat de bramenplukker niet alleen het hoofd betasten, maar ook de piemel van de reiziger heen en weer bewegen om zo te ontdekken dat de man precies hetzelfde is als hij – zo wordt het verhaal ondeugender, krijgt het een spannende dimensie.”

Dat ondeugende, het openlijk tonen van piemels (bijvoorbeeld in de reeks ‘portretten’ met piemels op hun hoofd) en borsten (ook weer bolvormen, bijvoorbeeld in ‘Inside out’, 2009, een installatie die in Middle Gate te zien was en nu in de collectie zit van Roberto Polo) hoort onlosmakelijk bij het werk van Roosen. Dit gebeurt echter altijd op een heel natuurlijke, nooit op een agressieve of provocerende manier.

“In mijn werk gaat het vaak over hoe dingen bij elkaar komen, man en vrouw, en dan hoort dat er bij. Maar ik krijg er steeds meer commentaar op. Toen ik in de jaren 80 begon met de borsten was dat veel normaler. Nu kan iedereen de meest expliciete beelden bekijken en krijg ik zelfs van jonge mensen vragen als ‘wat is dat met die piemels en die borsten’. Maar voor mij hoort dat erbij. Het verschil tussen man en vrouw kon je vroeger definiëren door te zeggen ‘de ene draagt een broek, de ander een rokje’, maar tegenwoordig gaat dat niet meer op, nu zou je kunnen zeggen ‘de ene heeft een piemel, de andere borsten’. Die ontmoeting en de contrasten, hard en zacht, transparant opaal, groot klein – daar gaat mijn werk over.”

BUITEN EN BINNEN

Behalve de werken in glas toont Roosen textielwerken en aquareltekeningen. Het gaat bijvoorbeeld om een berkenboom met een gebreide trui (‘Berk’, 2012) of om een enorme witte lap van 210 x 78 x 80 cm waarop ze met een naaimachine blauwe lijnen naaide (‘When I think of you’, 1988). Of om ‘Overalls’ (1994), een aquarel met daarop een aantal dansende overalls – ze rolde hem destijds op om plaats te maken voor de werken voor de Biënnale van Venetië (in 1995). Hij kwam terug tevoorschijn en wordt nu voor het eerst weer getoond.

Overigens maakt Roosen ook haar glaswerk op basis van aquarellen: “Ik aquareleer vaak om

Maria Roosen, ‘Willy Head (after Paul McCarthy)’, 2014, verre, 35 x 25 x 26 cm, Pačinek Studio, Lindava, Czech Republic

in glas te kunnen denken. Mensen die tekenen beginnen altijd van buitenaf, met de contouren maar met een aquarel begin je van binnenuit. Je zet een massa neer en van binnenuit laat je de vorm ontstaan. Zo is dat bij glas blazen ook.”

Behalve in Brussel, toont Roosen ook werk in kunstruimte Park in Tilburg: “Ik heb er een conceptuele installatie gemaakt met een binnen- en een buitenruimte.” De grote zaal werd ‘buitenruimte’ doordat ze die vulde met een echte grasmat en een levende pruimenboom met twee spiegelende borstvormen: “Je kan er een beetje als Alice in Wonderland in rondlopen en allerlei dingen ontdekken. Als je in de spiegelborsten kijkt, word je er met ruimte en al in opgenomen.” In de vide boven die uitkijkt op de zaal, maakte

ze dan weer een ‘binnenruimte’ “waar je als het ware kan zitten op de krukjes van hout en gebreide piemels om naar ‘buiten’ te kijken.” Hoe de tentoonstelling in Brussel er zal uitzien weet ze nog niet precies, als we haar spreken: “Maar zeker heel anders. Ik denk dat ik hem heel klasiek ga opvatten. Met tekeningen aan de muur en beelden in het midden. Het is ook wel eens goed om alles heel sec te presenteren.”

Maria Roosen ‘Fruits of Love’ tot 8 november in Roberto Polo Gallery, Lebeastraat, Brussel. Open di-vr van 14-18 u., za-zo van 11-18 u. www.robertopologallery.com
 Maria Roosen ‘Looking Back’ tot 18 oktober in Park, Wilhelminapark 53, Tilburg, NL. Open vr-zo van 13-17 u. park013.nl
 Op zo 18 oktober (13u30) gebeurt er een interview met Maria Roosen over haar werk in De Pont, Wilhelminapark 1, Tilburg, NL. www.depont.nl

Maria Roosen, ‘Overalls’, 1994, watercolour on paper, 120 x 700 cm

Office Baroque en MOT International openen tweede vestiging in Brussel

UITGEBREID WEGENS SUCCES

Galleries die in dezelfde stad een ruimte openen, het was lange tijd iets dat alleen leek te gebeuren in steden zoals New York, Londen of Parijs. Maar dat fenomeen begint zich nu ook uit te breiden naar Brussel. Zo openen deze maand twee galleries, MOT International en Office Baroque, een tweede vestiging.

Sam STEVERLYNCK

Galleries die een tweede locatie openen doen dat meestal in een andere stad – of ander land – om een nieuw cliënteel te kunnen bespelen. Koploper in die geografische diversificatie is nog steeds Larry Gagosian. De lijst van steden waar zijn imperium zijn tentakels heeft uitgespreid is zo lang, dat we u die liever besparen. Kort samengevat staat de teller ondertussen op een zestiental

plekken. Andere galleries die uitbreiden houden hun keuze beperkter maar strategischer. Zoals de Parijse galerie Almine Rech, die in 2009 een vestiging opende in Brussel en verleden jaar ook in Londen. Naast Almine Rech zetten wel meer buitenlandse galleries een bijhuis op in Brussel (Obadia, Templon, Gladstone, Michel Rein...).

Maar een vrij nieuw fenomeen is dat (ook Belgische) galleries een tweede stek openen in dezelfde stad. Zo huldigde Xavier Hufkens in april 2013 zijn tweede vestiging in, op wandelafstand van zijn galerie in de Sint-Georgesstraat. Rodolphe Janssen volgde eind 2013 al gauw zijn voorbeeld met een ruimte tegenover zijn eerste galerie. Beiden beschrijven die stap als een noodzaak om hun programma te variëren. “Door een tweede galerie kan je meer flexibel zijn in je programma dat vaak al jaren op voorhand vastligt,” zegt Hufkens. “Het geeft meer ruimte om speciale projecten te maken, nieuwe of jongere kunstenaars te tonen of mensen waar we al vele jaren mee werken een andere ruimte aan te bieden. Ze gaan dan ook anders om met die architectuur.”

Een gelijkaardig geluid bij Janssen: “We hadden vroeger niet de mogelijkheid om kleinere expo’s te organiseren die meer gericht waren op jonge kunstenaars en nieuwe projecten. Ik was bovendien op zoek naar een andere sfeer dan in mijn eerste galerie.” Vertaalt zich dat dan ook naar de programmatie? “Ja,” zegt Janssen volmon-

dig. “De programmatie in de tweede ruimte is lichter en meer open voor kunstenaars die soms zelfs niet door ons worden vertegenwoordigd. Zo hebben we tijdens Art Brussels Thierry Boutemy (een bekende Brusselse florist, ss) uitgenodigd als curator voor een tentoonstelling over keramiek, één van zijn passies.”

OFFICE BAROQUE

Office Baroque opent, naast haar eerder vestiging aan het Bloemenhof, een tweede ruimte in de Ravensteinstraat, niet toevallig vlakbij Bozar en Etablissement d’en face. “We willen meer flexibiliteit toelaten in ons programma,” zegt Louis-Philippe Van Eeckhoutte over die beslissing. “De voorbije jaren is de galerie en haar stal sterk gegroeid. We willen zowel aan onze vaste groep kunstenaars als aan nieuwe artiesten voldoende ruimte geven.”

Office Baroque is niet de enige galerie die een tweede stek opent in Brussel. De Londense galerie MOT International, die in 2011 neerstreek in onze hoofdstad, doet dat ook. Ze mikken duidelijk op aan ander programma. “In onze nieuwe galerie aan de Louizalaan – een volledig andere soort ruimte dan in Londen – brengen we tentoonstellingen van gevestigde, internationaal erkende kunstenaars,” zegt assistent director Nicola Celia Wright. “Zo openen we op 10 september met Dan

Rees. De bestaande ruimte aan de Kleine Zavel focust dan meer op jongere kunstenaars. Daar brengen we in september een expo van Gabriele Beveridge.”

Volgens Celia Wright illustreren de bijhuizen de kracht van Brussel als kunststad. “Het is een zeer positieve ontwikkeling. Het illustreert nog maar eens het vertrouwen en het commitment van de galleries in hun groei in de stad. Op internationaal niveau heerst er heel wat enthousiasme voor de Brusselse kunstscene.”

Maar blijft de vraag of het voor Belgische galleries niet logischer is een galerie te openen in een andere stad – of zelfs continent – in plaats van een tweede op wandelafstand. Rodolphe Janssen gaat niet akkoord. “Ik ben geen al te grote fan van de idee van een wereldwijde expansie. Ik werk met een beperkte groep kunstenaars en wil met mijn verzamelaars een nauwe relatie van vertrouwen onderhouden. Wij verkopen kunst, geen Louis Vuitton-handtassen! Elke verkoop is uniek. De ontmoeting tussen de kunstenaar en verzamelaar blijft voor mij ‘indispensable’ om die relatie te stimuleren.”

Dan Rees van 11 sept tot 7 nov in de nieuwe vestiging van MOT International, Louizalaan 423, Brussel. Open di-za van 10-18 u. www.motinternational.com
 Anke Weyer van 11 sept tot 7 nov in de nieuwe vestiging van Office Baroque, Ravensteinstraat 44, Brussel. Open wo-za van 11-18 u. www.officebaroque.com